

RIIGI TEATAJA

Nr. 79.

20. septembril 1935.

Nr. 79.

- Art. 673. Riikliku propaganda talituse seadus.
674. Kartuliveo kontrolli seaduse muutmise ja täiendamise seadus.
675. Kaitseseisukorra seaduse muutmise seaduse õiendus.
676. Otsus „Rakvere saksa erakeskkooli“ asutamise ja koolis õpetatavate võõrkeelte järjekorra kohta.
677. Otsus 1936 a. sundaega teenima kutsutavate kodanikkude vastuvõtmise tähtaegade kohta.
678. Riigiteenijate korteriraha normide määrus.
679. Tehnilistel põhjustel kõigil nädalapäevadel ööd ja päevad vahetpidamata kestvate tööde nimekirja täiendus.
680. Dispašöörade tasunormide määrus.
681. Määrus kohtukuulutuste avaldamise kohta eraajalehes.
682. Teedekapitali arvel või toetusel maantee ehitustööde teostamise määrus.
683. Otsus reisijateveotariifi nr. 147 muutmise kohta.
684. Otsus eriveotariifi nr. 170 maksmapanemise kohta.
685. Türi linna ehitusmäärus.

673. Riikliku propaganda talituse seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 18. septembril 1935.

§ 1. Vabariigi Valitsuse juures asutatakse riikliku propaganda talitus otsese alluvusega Peaministrile.

§ 2. Riikliku propaganda talituse tegevust juhib propaganda juht, kelle nimetab ametisse Riigivanem Peaministri ettepanekul.

Propaganda juhil on temale alluva talituse juhtimise alal samad õigused, mis vastavate seadustega nähtud ette ministrite kohta.

§ 3. Riikliku propaganda talituse ülesandeks on teadete andmine valitsuse ja ta asutiste tegevuse kohta, riikliku ja rahvusliku selgitustöö korraldamine ning avaliku elu aktiveerimine seltskondlikule isetegevusele ja sotsiaalsele ühistööle.

Talituse ülesanded üksikasjus ja ta lähema korralduse määrab Riigivanem oma määrustega.

§ 4. Riigi- ja omavalitsusasutised vastavalt oma tegevusalale on kohustatud aitama kaasa riikliku propaganda talitusele tema ülesannete täitmisel.

§ 5. Oma ülesannete täitmisel riikliku propaganda talitus on otseses suhtlemises kõigi riigi- ja omavalitsusasutistega ja nende juhtidega kui ka kõigi seltskondlike organisatsioonidega ning avaliku elu organitega.

§ 6. Propaganda juht võtab sõnaõigusega osa Vabariigi Valitsuse koosolekuist, ning tema eriliseks ülesandeks on Valitsusele üldinformatsiooni andmine.

§ 7. Propaganda juht, talituse ametnikud ning vabateenijad kuuluvad vastavalt Peaministri ametnikkude või vabateenijate koosseisu.

Talituse kaastöölised ei ole riigiteenijad, kuid nad vastutavad oma tegevuse eest ühistel alustel riigiteenijatega ja neil on ühekordse toetuse ja arstiabi saamise õigus riigiteenijate kohta maksvate seaduste ja määruste alusel. Peale selle võetakse aeg, mis nad olnud riikliku propaganda talituse kaastöölisteks, arvesse neile pensioni määramisel, kui neil on õigus saada pensioni Riigi- ja omavalitsuste teenijate pensioni seaduse alusel. Nende teenistusse võtmise korra määrab Peaminister.

§ 8. Riikliku propaganda talitusele määratakse propaganda ülesanneteks krediitid Peaministri eelarves ja nende tarvitamine toimub Peaministri poolt antud korralduste alusel.

§ 9. Käesoleva seaduse maksmahakkamisel Valitsuse informatsiooni ja propaganda talituse pooleliolevad toimetused ja arhiiv lähevad üle riikliku propaganda talitusele.

Samuti kantakse üle Peaministri eelarvesse riikliku propaganda talitusele tarvitamiseks Valitsuse informatsiooni ja propaganda talitusele määratud krediitid.

§ 10. Käesoleva seaduse maksmahakkamisega kaotab maksvuse Valitsuse informatsiooni ja propaganda talituse seadus (RT 81 — 1934).

§ 11. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega.

Tallinnas, 18. septembril 1935.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

K. Eenpalu

Peaministri asetäitja.

674. Kartuliveo kontrolli seaduse muutmise ja täiendamise seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 13. septembril 1935.

I.

Kartuliveo kontrolli seaduse (RT 12, 81 — 1926 ja 85 — 1934) § 12 muudetakse ning pannakse maksma järgmises redaktsioonis:

§ 12. Põllutööministril on õigus kartulite väljaveo-lubasid tühistada neil eksportööridel, kes ei täida käesoleva seaduse või selle seaduse alusel antud määruste nõudeid ning väljaveo-lubade andmisel ülesseatud tingimusi.

II.

Sama seadust täiendatakse paragrahviga (§ 6) järgmises redaktsioonis:

§ 6. Isikutel, asutistel ja ettevõtetel, kes soovivad kartuleid välja vedada, peab olema sellekohane luba. Loa annab Põllutööminister. Põllutööminister võib loa väljaandmisel üles seada tingimusi, et kindlustada kartulite paremaid turustamisvõimalusi.

Kartulite väljaveo-load ei ole edasiantavad.

Tallinnas, 13. septembril 1935.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

N. Talts

Põllutööminister.

675. Kaitseseisukorra seaduse muutmise seaduse õiendus.

RT 78 — 1935 art. 664 all avaldatud Kaitseseisukorra seaduse muutmise seaduse õienduses lugeda allkirja Siseministri eest ministri abi E. Maddisoo asemel RT toimetuse.

676. Riigivanema otsus nr. 730.

13. septembril 1935.

Eraõppeasutuste seaduse muutmise seaduse § 12 p. 1 ja Keskkoolide seaduse §§ 9, 17 ja 22 põhjal

Luban asutada Saksa Kooliabiandmise Seltsi poolt ülalpeetava „Rakvere saksa erakeskkooli“ Rakveres, arvates 15. septembrist 1935. Keeltest kinnitan selles koolis esimeseks eesti keele ja teiseks inglise keele.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

N. Kann

Haridus- ja sotsiaalminister.

677. Vabariigi Valitsuse otsus 13. septembrist 1935.

Kaitseväeteenistuse seaduse § 24 põhjal määrata 1936 aastal sundaega teenima kutsutavate kodanikkude vastuvõtmise tähtaegadeks kaitseväeteenistuse komisjonides Kaitseväeteenistuse seaduse § 20 ettenähtud jaanuari- ja septembrikuu asemele jaanuari- ja maikuu 1936.

Peaminister K. Päts.

Kaitseminister kindral-major P. Lill.

Riigisekretär K. Terras.

678. Riigiteenijate korteriraha normide määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 13. septembril 1935.

Alus: Riigiteenijate tasude seaduse §§ 27 ja 28 (RT 31 — 1935).

§ 1. Kui riigiteenijale, kellele koosseisus on nähtud ette korter kas ühes kütte ja valgustusega või ilma, ei ole võimalik korterit anda, siis maksatakse sellele riigiteenijale korteriraha järgmises suuruses:

Teenistuse asukoht	% riigiteenija palgast		
	korteri, kütte ja valgustuse asemel	korteri ja kütte asemel	ainult korteri asemel
1. Tallinnas ja Nõmmel	20	18	15
2. Tartu, Viljandi, Pärnu, Rakvere, Võru ja Petseri linnas; samuti Harju-, Tartu-, Viljandi- ja Pärnu-maal ühes alevitega	15	14	12
3. Teistes linnades ja maades ühes alevitega	13	12	10

§ 2. Korteriraha normid ümmardatakse nii, et kuni 5 senti jäetakse ära ja 5 senti ning üle selle arvatakse terveks 10 sendiks.

§ 3. Käesolevas määruses ettenähtud korteriraha normid loetakse maksvaks arvates 1. aprillist 1935.

Peaminister K. Päts.

Majandusminister K. Selter.

Riigisekretär K. Terras.

679. Tehnilistel põhjustel kõigil nädalapäevadel ööd ja päevad vahetpidamata kestvate tööde nimekirja täiendus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 13. septembril 1935 Tööstusliikude käitiste tööaja seaduse § 4 (RT 61 — 1931) põhjal.

Tehnilistel põhjustel kõigil nädalapäevadel ööd ja päevad vahetpidamata kestvate tööde nimekirja (RT 71 — 1931, 3 — 1932, 5 — 1933, 26 — 1933, 58 — 1933 ja 36 — 1934) täiendatakse punktiga 17 järgmises redaktsioonis:

17. Kunstsarvetööstuses:

Formaliinimine, kuivatamine, õgvendamine ja nendega ühendusesolevad auru- ja jõutootmise tööd.

Peaminister K. Päts.

Teedeministri k.t. P. Lill.

Riigisekretär K. Terras.

680. Dispašööride tasunormide määrus.

Antud Majandusministri poolt 12. septembril 1935.

Alus: Avarii ja dispaši seaduse § 49 (RT 21 — 1932).

§ 1. Üldavarii dispaši eest dispašöörile on maksev järgmine tariif: Tasu arvestatakse protsentides dispašis aluseks võetavast üldavarii kontributsiooni summast:

1 $\frac{1}{2}$ % kui summa on kuni 20.000 krooni (incl.),

1% järgneva 20.000 krooni eest ja

1 $\frac{1}{2}$ % järgnevalt summadelt,

kusjuures seaduse järgi tasu alammäär on viiskümmend krooni ja tasu üldsumma ei või tõusta üle kümne protsendi üldavariina tasutavast kahjust.

§ 2. Kui laadungi osa tuleb jaotada rohkem kui 20 konossementi vahel, arvestatakse iga lisakonossementi eest 8 kr. lisatasu.

§ 3. Kui dispaši peale kaevatakse kohtusse ning dispaš tuleb seetõttu teha uuesti, siis peab dispašöör seda tegema algtasu arvel. Kui kohtuotsuse põhjal dispaši lõppsumma muutub, siis tuleb lõpparvestus teha selle summa alusel, vahe enne sissenõutud summale juurde või maha arvates. Kui kohus dispaši toimetuse tühistab üldavarii tunnuste puudusel, mida dispašöör ei võinud kindlaks teha temale asjaosaliste poolt esitatud materjalide puudulikkuse tõttu, saab dispašöör ainult 50% normist, mille tasub dispaši nõudja. Kui tühistamine sünnib dispašööri süü tõttu, jääb ta tasust ilma.

§ 4. Eeltoodud tasunormide põhjal tuleb dispaš teha riigi keeles. Asjaosaliste palvel dispaši tegemisel mitteriigikeeles, tuleb maksta lisatasu: inglise või saksa keeles 5 kr. igalt masinkirja leheküljelt.

§ 5. Dispaš tuleb teha ühes 3 ärakirjaga. Kui soovitakse saada rohkem ärakirju, siis lisaeksemplaride eest on lisatasu 1 kroon igalt masinkirja leheküljelt.

§ 6. Dispašööril on keelatud võtta kõrgemat tasu, kui nähtud ette tasunormides.

Samuti on dispašööril keelatud teha hinnaalandust tasunormidest ning tagasimaksmisi ükskõik missugusel viisil.

§ 7. Otsekohestest kuludest tasutakse tempelmaksud, sõidukulud väljapoole dispašööri asukohta, telegrammid, dispaši ja dokumentide tõlkimise kulud peale käesoleva määruse § 4 tähendatute, ekspertiisi kulud ja dispaši köitmise kulud tegelikkude, tõendatud kulude ulatuses.

§ 8. Dispašöör ei tohi öelda ära dispaši tegemisest nendel tasunormidel, kui tal ei ole põhjusi, mil seadus nõuab, või lubab dispaši tegemisest äraütlemist.

Majandusminister K. Selter.

Kaubandusosakonna direktor A. Tuhk.

681. Kohtuministri määrus.

Tsiv. kp. s. § 296 põhjal (RT 83/84 — 1924) määran Tallinnas väljaantava ajalehe „Uus Eesti“ ilmumise lõpetanud „Kaja“ asemele selleks eraajaleheks, milles kohtud aja kestel 18. septembrist 1935 kuni 31. detsembrini 1935 Tsiv. kp. s. § 295 järgi peavad avaldama sama seaduse §§ 58, 150, 293 ja 726 ettenähtud kuulutusi.

Tallinnas, 18. septembril 1935. Nr. 1126.

Kohtuminister Joh. Müller.

Kantselei direktor D. Treufeldt.

682. Teedekapitali arvel või toetusel maanteede ehitustööde teostamise määrus.

Antud Teedeministri poolt 11. septembril 1935.

Alus: Maanteede seaduse § 60 (RT 48 — 1930) ja Riigi hangete seaduse § 5 (RT 57 — 1934).

Projektid ja eelarved.

§ 1. Teedekapitali arvel või toetusel uute teede ja sildade ehitamise, vanade uuendamise ja kapitaalremonditööd teostatakse hinnaga 1.000 kroonist kuni 50.000 kroonini — Teedeministeeriumi maanteede valitsuse direktori poolt, ja hinnaga üle 50.000 krooni — Teedeministri poolt kinnitatud projektide ja eelarvete põhjal.

On keelatud hangete või tööde jagamine. Jagamatu objekti määrabaks loetakse töökoht, näiteks üksik hoone, sild ühes juurdekuuluva teosaga, kruusauk, tee pidevalt järgnevad kilomeetrid, ning tööaeg, näiteks tööperiood, kohustuse või lepingu täitmise aeg. Uute ehitus- ja kapitaalremonditööd, mille hind tööde eelarve järgi ei ulata üle 1.000 krooni ning teede ja sildade jooksva paran-

duse ja korrashoiu töid hinna suurusele vaatamata, võivad töid korraldavad asutised teostada aastaeelarvega lubatud krediidide piirides ilma projektide ja eelarvete maanteede valitsuse direktorile kinnitamiseks esitamiseta.

§ 2. Erakorralistel juhtudel, kui katkestatud või hädaohtu sattunud liikumise jaluleseadmise tarvidus ei luba viivitamist (Maanteede seaduse § 36), asutakse töid korraldava asutise poolt tööde teostamisele ära ootamata projekti ja tööde eelarve kinnitamist.

§ 3. Eelmises (2) paragrahvis tähendatud tööde teostamisele asumisest teatavad töid korraldavad asutised viibimata maanteede valitsusele.

Nende tööde kohta sõlmitavates lepingutes jätavad töid korraldavad asutised endale õiguse teha muudatusi, mis tarvilikuks osutuvad projektide ja eelarvete lõpliku kinnitamise tagajärjel.

§ 4. Tööde kestel võivad asutised osaliselt kõrvale kalduda kinnitatud projektidest, tehes neis kinnitatud eelarve üldsumma piirides osalisi muudatusi, kui see tingitud töö kestel üleskerkinud vajadustest. Enne nende muudatustest teostamisele asumist peavad asutised teatama oma kavatsed muudatustest maanteede valitsusele, kes nende muudatuste kohta võtab seisukoha hiljemalt 7 päeva jooksul, arvates vastava kirja saamisest. Kui selle aja jooksul ei järgne eitavat vastust, asub töid korraldav asutis muudatuste läbiviimisele.

Kui muudatuste vajadusakti koostamisest võtab osa maanteede valitsuse esindaja, langeb eeltoodud teatamise nõue ära.

Erakordsetel kiiretel juhtudel võib asuda muudatuste teostamisele, teatades sellest kohe maanteede valitsusele, ära ootamata 7-päevase tähtaja möödumist.

§ 5. Kui Teedeministri või maanteede valitsuse direktori poolt kinnitatud projektis vajalikuks osutuvate muudatuste või täienduste tõttu tõuseb tööde koguhind üle kinnitatud eelarve summa, esitatakse lisaelarve vajaduse korral ühes muudetud või täiendatud projektiga vastavalt Teedeministrile või maanteede valitsuse direktorile kinnitamiseks. Ka uute ehitus- ja kapitaalremonditööde juures, milliste tööde hind alul oli vähem kui 1.000 krooni, kuid hiljem vajalikuks teha osutuvate lisatööde tõttu ületaks 1.000 krooni, esitatakse täielikud eelarved ühes projektidega kinnitamiseks maanteede valitsuse direktorile.

Tööde väljaandmine ja lepingute sõlmimine.

§ 6. Teedekapitali arvel või toetusel teostatavaid teede ja sildade ehitus-, kapitaalremondi- ja jooksva korrashoiu töid ja vedusid teostatakse ja hangitakse esemeid Riigi hangete seaduses (RT 57 — 1934) ettenähtud korras ja alustel, kinni pidades käesoleva määruse §§ 10—12 ja 15 sisalduvatest eeskirjadest.

§ 7. Igaks vähempakkumise toimetamiseks on nõutav eelhinna määramine asutise juhataja poolt. Vähempakkumisteks eelhinna ärajätmine ei ole lubatav. Eelhinna dokument lisatakse asjatoimetuse juurde ning hoitakse alal.

§ 8. Teedekapitali arvel või toetusel maanteede ehitustööde teostamiseks lepingute sõlmimisel peetagu kinni Teedeministri poolt kinnitatavast normaallemingu ja lepingu üldtingimuste eeskujust.

Üldtingimused kuuluvad töövõtjaga sõlmitava lepingu juurde lepingu lahutamata osana. Asutised võivad kaaluvatel põhjustel muuta või ära jätta üksikuid üldtingimuste eeskirju.

Tööde alal, mille eelarved ja projektid kuuluvad maanteede valitsuse direktori või Teedeministri kinnitamisele, küsivad asutised maanteede valitsuse

direktorilt luba oluliste muudatuste tegemiseks normaallepingu kavas ja üldtingimustes.

§ 9. Lepingus tähendatakse, kas tasu makstakse üldsummas kogu tööde või tööde üksikute osade eest üldmõõdete alusel või tehtud tööde üksuste arvu, mõõdu ja kaalu järgi üksushindade alusel.

Samuti tähendatakse lepingus, kas tasu makstakse pärast kogu töövõtte või selle üksiku osa teostamist või perioodilistel tähtaegadel, nagu — igal nädalal, kuul j.n.e.

§ 10. Valikpakkumiste toimetamiseks Riigi hangete seaduse § 56 korras tööde ja hangete alal, mille hind on üle 1.000 krooni, kuid mitte üle 50.000 krooni, on nõutav maanteede valitsuse direktori luba ja tööde alal, mille hind on üle 50.000 krooni, Teedeministri luba.

§ 11. Korraldatakse valikpakkumisi, ilma et nende aluseks oleks kinnitatud tööde projektid, kirjeldused, tingimused ja proovid, esitatakse viimased pärast valikpakkumiste kinnitamist, kuid enne lepingu sõlmimist, § 1 ettenähtud alustel, ka hangete alal, vastavalt maanteede valitsuse direktorile või Teedeministrile kinnitamiseks. See nõue tehakse valikpakkujale teatavaks pakkumiste tingimuste kaudu.

§ 12. Lepingute sõlmimiseks tööde ja hangete alal ilma vähem- ja valikpakkumisteta Riigi hangete seaduse § 68 p. 2—10 loendatud juhtudel, on asutised kohustatud nõutama loa maanteede valitsuse direktorilt, kui töö või hanke hind on 1.000 krooni kuni 50.000 krooni või Teedeministrilt, kui töö või hanke hind on üle 50.000 krooni.

§ 13. Vähem- ja valikpakkumiste komisjoni otsuse kinnitamine toimub omavalitsuste, ajutiste maavalitsuste ja kulturomavalitsuste organite võimupiiride määrmises hangete alal (RT 80 — 1934) § 1 ettenähtud ametisikute poolt.

§ 14. Kaaluvatel põhjustel tähtjaks lepingu sõlmimisele ilmumata jäämise korral võib pakkujat vabastada tagatistrahvist Teedeministri otsusel.

§ 15. Töid korraldavad asutised on kohustatud enne kui nad asuvad tööde või hangete teostamisele ilma kinnitatud eelarveteta, selgitama igal juhul nende tööde või hangete normide kohaseid hindu, nende puudumisel turuhindu ning lisama juurde asjatoimetusele vastavad kalkulatsioonid.

§ 16. Teedekapitali tööde alal töid korraldavatele asutistele antud rahaliste kindlustuste või neid asendavate dokumentide hoidmise kord on ühtlane vastavate asutiste selle ala üldkorraga.

Lepingute täitmine.

§ 17. Töövõtja vabastamine lepingu täitmisest (RHS § 91), lepingu äramuutmine poolte kokkuleppel, ühepoolne keeldumine lepingu täitmisest kui ka lepingu tingimuste muutmine (RHS § 92) ning töövõtja vabastamine viivituse tagajärgedest (RHS § 89 ja 90) võib toimuda Teedeministri loal.

Töövõtja kõrvaldamise otsustamiseks Riigi hangete seaduse § 93 alusel on tarvilik maanteede valitsuse direktori nõusolek.

§ 18. Töövõtjale makstakse avansina tasu tegelikult tehtud tööde arvel ka enne kogu tööde või vastava töö osade lõpetamist ja vastuvõtmist, tingimusega, et hiljem selle tagajärjel töid korraldavale asutisele kahju ei tekiks. Selleks lastakse tehtud tööd ja hangitud asjad kohapeal üle vaadata ja nende väärtus lepingu koguobjektiga võrreldes fikseerida.

Sarnaselt hinnatud tööde arvel antakse avansina välja mitte üle 75% nende tehtud tööde lepingujärelisest hinnast, millest kinni peetakse vastav osa rahalise toetuse (ederaha) katteks.

Avansside andmine töövõtjale sünnib ainult määral, mis lepingus iga töö kohta on ette nähtud.

Järelevalve või komisjon, kes ülevaatus, hindamist ja võrdlemist toimetab, tähendab ühtlasi oma aktis kui palju võib tehtud tööde ja hangitud asjade arvel töövõtjale avansina välja maksta.

Seesugune ülevaatus ei tähenda tööde või asjade esialgset vastuvõtmist ega asenda vastuvõtmiseks ettenähtud ülevaatus ning tasu maksmine tähendatud korras ei ole lepingu kindlustuste vabastamise aluseks.

§ 19. Tööde kestel võib määrata tööde ülevaatusi ja esialgseid vastuvõtmisi.

§ 20. Töid korraldavad asutised on kohustatud kõigil alljärgnevatel juhtudel, välja arvatud punktides 4 ja 8 ettenähtud tööde alustamisel, määrama komisjone ning teatama maanteevalitsusele nende komisjonide kokkuastumistest (p.p. 1—3, 5—7 ja 9—15) või tööde alustamisest (p.p. 4 ja 8) vähemalt 5 päeva ette:

- 1) tööde väljapakkumisest;
- 2) uue tee sihi lõplikust valikust;
- 3) uue silla asukoha valikust;
- 4) tööde algusest;
- 5) mullatööde lõpetamisest;
- 6) tee alusehitise vastuvõtmisest;
- 7) veealuste tööde tegemise algusest;
- 8) pealisehitiste teostamise algusest;
- 9) raudbetoontööde rakenduse ja armatuuri kohaleseadmise lõpetamisest;
- 10) raudsilla monteerimise algusest;
- 11) sillakandja rakendustest lahtivõtmisest;
- 12) sildade staatilisest ja dünaamilisest proovimisest;
- 13) tööde lõplikust vastuvõtmisest;
- 14) garantiivastutuse aja möödumisest, ja
- 15) teistest juhtudest, kui seda peetakse tarvilikuks.

§ 21. Sillasammaste kaevikute ülevaatus komisjoni kokkuastumise ajast on töid korraldavad asutised kohustatud maanteevalitsusele teatama 1 päev ette. Kaeviku ülevaatus ajaks tuleb kaevik projektis ettenähtud sügavuseni süvendada ja veest tühjaks pumbata.

§ 22. Lõplikuks tööde ülevaatamiseks ja vastuvõtmiseks Maanteevalitsuse § 39 korras määratud komisjon ei ole seotud tööde kestel määratud ülevaatuste aktidega, kuigi nendega on töid osaliselt vastu võetud ja kuigi need aktid on töid korraldaja asutise juhataja poolt kinnitatud. Asub tähendatud komisjon mõne töö kõlvulisuse ja vastuvõetavuse küsimuses teistsugusele seisukohale, kui eelmised ülevaatused, tähendab ta oma aktis üksikasjaliselt, millest on seesugune lahkuminek tingitud, kas tööde juures hiljem ilmsiks tulnud puudustest, mida omal ajal tähele panna ei võidud, või endiste ülevaatuste tähelepanematustest ja eksitustest.

§ 23. Kui tööde lõplikul vastuvõtmisel osutub tarvilikuks parandada tehtud töid või on mõned tööd jäänud tegemata, mis aga ei takista ehitise tarvitamist, võib komisjon otsustada võtta tööd üle töid korraldava asutise kor-

räldusse tingimusega, et tarvilikud parandused teeb töövõtja komisjoni poolt määratud tähtajaks. Ühtlasi määrab komisjon, kes peab hiljem need parandused ja puuduvad tööd pärast nende valmistegemist üle vaatama, kas tähendatud komisjon ise, või nende puuduste vähese tähtsuse tõttu, töid korraldava asutise esindaja.

§ 24. Tööde ülevaatuste ja vastuvõtmiste kohta koostatavatele aktidele kirjutavad alla ülevaatajad ning juuresolijatena ka tööde järelevalve ja töövõtja või tema volinik.

Ülevaastust ei takista töövõtja või tema voliniku ilmutata jäämine, kui neile on kutsed 5 päeva varem RHS § 52 korras kätte saadetud. Keeldub töövõtja aktile alla kirjutamast, tähendatakse see asjaolu akti lõppu. Töövõtjal ei ole õigust hiljem vaielda akti vastu, mis on alla kirjutatud tema või tema voliniku poolt eriarvamisetä.

Jääb maanteede valitsuse esindaja akti allakirjutamisel eriarvamisele, jääb akt seniks kinnitamata, kuni maanteede valitsuse direktor ei ole võtnud asutise esildusel eriarvamise kohta oma lõplikku seisukohta, mis peab sündima hiljemalt 7 päeva jooksul.

Aktid kinnitab lepingu sõlminud asutise juhataja RHS § 74 ettenähtud korras.

§ 25. Tasu tehtud tööde eest võib maksta tööde ülevaatuste ja vastuvõtmiste aktide alusel vaid pärast nende aktide kinnitamist.

§ 26. Töölt kõrvaldatud töövõtja korratuks tunnustamine RHS § 94 korras sünnib Teedeministri poolt.

Järelevalve ülesanded.

§ 27. Töid korraldava asutise teedekapitali tööde ala juhtiva inseneri ülesandeks tööde, hangete ja vedude teostamisel on eriti:

- 1) vähem- ja valikpakkumiste alusel, samuti asutiste vahenditü korraldusel teostatavate tööde, hangete ja vedude, kui ka ehitustöödeks tarvilikkude esemete ja materjalide ostude igakülgne ettevalmistamine;
- 2) nii lepingute põhjal, kui ka asutiste vahenditü korraldusel teostatavate tööde, hangete ja vedude õigeaegse ning eduka täitmise juhtimine ja üldine tööde järelevalve ning sel alal töökäskude andmine;
- 3) asutiste vahenditü korraldusel teostatavate tööde tarvis töö juhatajate või töövõtjate kaudu teostatavatele töödele järelevalvete ametisse määramise ja ametist vallandamise ettepanekute tegemine;
- 4) asutiste vahenditü korraldusel teostatavate tööde juhatajatele või töövõtja kaudu teostatavate tööde järelevalvetele juhatuskirjade ja juhataste andmine ning nende poolt antavate töökäskude ulatuspiiride määramine;
- 5) tähtsamate töökäskude andmiseks ettepanekute tegemine, nagu tööde alustamiseks või lõpetamiseks, tööde osaliste tähtaegade määramiseks või pikendamiseks, kui ka töövõtja volinikkude kõrvaldamiseks;
- 6) töövõttes või selle tingimustes vajalikkude muudatuste algatamine, mis tarvilikud töövõtte õigeaegse ja eduka teostamise kindlustamiseks;
- 7) tehtud tööde määra kindlakstegemine, töövõtja trahvimise ja kõrvaldamise ettepanekute tegemine, avansinõudmiste ja arvete kontrollimine ning lõpparvete koostamine või õigekstunnistamine, ja
- 8) asutiste vahenditü korraldusel teostatavate tööde juhatajate ja töövõtjate kaudu teostatavate tööde järelevalvete peale tõstetud kaebuste läbivaatamine ja seisukohtade avaldamine.

§ 28. Asutise vahenditult korraldusel teostatavate tööde juhatajateks võivad olla Inseneride, arhitektide, keemikute ja tehnikute kutsetegevuse seaduse (RT 95 — 1934) § 2 p. 1 ettenähtud õigusi omavad isikud.

Tööde juhataja määratakse ametisse ja vallandatakse töid korraldava asutise poolt asutise selle ala juhtiva inseneri ettepanekul. Tehnilistes küsimustes allub tööde juhataja vahetult töid korraldava asutise selle ala juhtivale insenerile. Tööde juhatajale alluvad kõik kohapealsed tööde järelevalve ametnikud.

Tööde juhataja ülesanneteks on eriti:

- 1) tööde asjalik ja edukas korraldamine ja valve tööde korralliku täitmise järgi;
- 2) teostatavate tööde täitmiseks vajalikkude tööde kavade koostamine;
- 3) asutise selle ala juhtiva inseneri korraldusel detailjooniste valmistamine;
- 4) projektis leiduvate vigade ja vajalisteks osutunud muudatuste üle asutise selle ala insenerile kirjalikkude ettekannete tegemine;
- 5) tööde juures mõõtmise raamatu pidamine;
- 6) tööde päevaraamatu pidamine;
- 7) materjalide raamatu pidamine;
- 8) vaiade raamatu, loodimise ja piketeerimise raamatu, maapõhja uurimise ja veekiiruse mõõtmise raamatu pidamine;
- 9) asutisele aegsasti tema juhatusel all olevate tööde osalise või lõpliku valmisraamatu üle teatamine ühes ettekandega tööde kvantumite kohta;
- 10) ülevaatusel ajaks tarvilikkude abinõude ja andmete ning dokumentide kohaletoimetamine ning komisjonile nõutavate seletuste andmine ja
- 11) tehnilise eelarve täitmise aruande-üldkokkuvõtte koostamine, väljaminekute ja saavutatud üksushindade kohta.

§ 29. Töövõtja kaudu teostatavate tööde järelevalve ülesanneteks on eriti:

- 1) järelevalve tööde teostamise üle lepingu ja selle lahutamata osades ettenähtud nõuete ja tingimuste kohaselt;
- 2) korralduste tegemine ülemuse poolt antud juhatuskirjade piirides;
- 3) asutise selle ala juhtiva inseneri korralduste täideviimine;
- 4) töökäskude vihu hoidmine ja vähema tähtsusega töökäskude andmine temale sel alal antud võimu piirides;
- 5) töövõtja poolt täidetud tööde mõõtmine ja nende andmete mõõtmise raamatusse kandmine ning selle allakirjutamine koos töövõtja volinikuga;
- 6) tööde päevaraamatu pidamine ja sinna vajalike andmete sissekandmine, nagu andmed tööliste arvu ja liigi, töö tulemuste, materjalide proovide võtmise, ülevaatuste, proovikehade valmistamise, ilmastiku, veepinna seisu ja töötakistuste kohta;
- 7) vaiade raamatu, loodimise raamatu, maapõhja uurimise ja veekiiruste mõõtmise raamatu pidamine;
- 8) kõigi tööde teostamise asjus andmete ja seletuste andmine ning tarviduse korral abistamine lõpparve ja tehnilise aruande koostamisel;
- 9) kõikide tööde juures ettetulevate vigade ja puuduste kohta oma otsele ülemusele ettekannete tegemine.

Erakordsetel juhtudel, mis ei kannata viivitust, võib tööde järelevalve kahjude ärahoidmiseks teha töövõtjale ka niisuguseid korraldusi tööde täitmise alal kohapeal, mida otsustama peaks ülemus. Niisugustest korraldustest kannab järelevalve viibimata ette ülemusele.

§ 30. Teedekapitali ehitustööde juhtimisel, teostamisel ja järelevalvel on asutised ning nende ametnikud ja teenijad kohustatud kinni pidama Maanteede seaduse alusel antud määrustest ja maanteede valitsuse poolt antud juhatuskirjadest.

Enampakkumiste toimetamine ja kinnitamine.

§ 31. Teedekapitali arvel soetatud vallasvara müüki tuleb toimetada ainult enampakkumiste kaudu ja ilma järelepakkumisteta. Enne pakkumisi tulevad varad ära hinnata ja pakkumisteks määrata eelhind. Pakkujatelt enne enampakkumisi tagatistrahvi kindlustusi ei nõuta. Tagatis nõutakse enampakkujalt 10% suuruses pakutud summast pakkumiste lõpul. Enampakkuja loobumisel jäetakse sissemakstud tagatis täielikult teedekapitali kasuks. Eelhinna mittesaavutamisel tunnustatakse enampakkumised tagajärjetuks ja toimetatakse uued enampakkumised, kuid mitte enne 7 päeva.

§ 32. Enampakkumiste komisjoni otsuse kinnitamine toimub Vene Tsiviilseaduse (RT 89 — 1922) § 1489 alusel Riigi hangete seaduse § 48—55 kohaselt Vabariigi Valitsuse määrmises omavalitsuste, ajutiste maavalitsuste ja kultuuromavalitsuste organite võimupiiride kohta hangete alal (RT 80 — 1934) § 1 ettenähtud ametisikute poolt.

§ 33. Käesoleva määruse maksamahakkamisega kaotab maksvuse Maanteede ehitustööde väljaandmise ja teostamise määrmis (RT 72 — 1929 ja RT 62 — 1930).

Tallinnas, 11. septembril 1935.

Teedeminister O. Sternbeck.

Maanteede valitsuse direktor M. Grasberg.

683. Tariifinõukogu otsus 13. septembrist 1935 reisijateveotariifi nr. 147 muutmise kohta.

(Protokoll nr. 397 p. 3.)

A l u s: Tariifinõukogu seadus (RT 106 — 1923).

I.

Reisijateveotariifi nr. 147 (RT 28 — 1935) § 24 p. 7 muudetakse ja pannakse maksuma järgmises redaktsioonis:

Teatrite näitetruppidele ja laulu- ning muusikakooridele antakse etenduste või kontsertide andmise sõitudel 50% sõiduhinna alandust üldtariifi veomaksu määrade järgi arvutatud ühekordsete või edasi-tagasi täispiletite hinnast, lisas 6 avaldatud vormi järgi koostatud tunnistuse ettenäitamisel, arvesse võttes mitte vähem kui 10 sõitjat.

Eraldi vaguni kasutamise puhul võetakse arvesse laiarööpmelisel raudteel mitte vähem kui 15 ja kitsarööpmelisel raudteel mitte vähem kui 12 sõitjat; Eesti Draamastudio rändteatri ringsõitudel eraldi vaguni kasutamisel

võetakse arvesse laiarööpmelisel raudteel mitte vähem kui 10 ja kitsarööpmelisel raudteel mitte vähem kui 8 sõitjat. Peale selle võetakse eraldi vaguni kasutamise puhul vaguni seisumaksu 1 kr. iga klassivaguni öö-päeva eest, arvates vaguni kasutada andmise päevast kuni tagasisaamise päevani, lugedes poolikud päevad terveks päevadeks.

Hinnaalanduse saamiseks teatri või koori juhatus peab pöörduma kirjaliku avaldusega raudteevalitsuse poole, kust antakse välja vastav hinnaalanduse tunnistus.

II.

Käesolev otsus loetakse maksvaks 20. septembrist 1935.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.

684. Tariifinõukogu otsus 13. septembrist 1935 eriveotariifi nr. 170 makspanemise kohta.

(Protokoll nr. 397 p. 4.)

Alus: Tariifinõukogu seadus (RT 106 — 1923).

I.

Eriveotariif nr. 170 vabadussõja invaliidide veoks.

§ 1. Käesolevas tariifis invaliidi all mõistetakse isikut, kes on kaotanud 50% või rohkem oma töövõimest.

§ 2. Vabadussõja invaliidid, saavad raudteel sõites kõigis klassides 50% sõiduhinnaalandust üldveomaksu määrade järgi arvutatud ühekordse või edasi-tagasi täispileti hinnast.

§ 3. Hinnaalanduse õiguse tõendamiseks on päevapildiga varustatud isikutunnistus, millele on tehtud kaitseringkonna ülema poolt, võimalikult leheküljel „Dokumendid, mille põhjal isikutunnistus välja antud“, märkus: „Vabadussõja invaliidina on õigus sõita 50% hinnaalandusega kõigil riigiraudteedel“.

Sõidupiletite revideerimisel on sõitja kohustatud ühes sõidupiletiga ette näitama ka isikutunnistuse. Tunnistuse mitteettenäitamisel nõutakse sisse tariifivaheraha ühes Raudteede seaduses ettenähtud trahviga.

II.

Käesolev tariif hakkab maksma 1. novembrist 1935.

Tariifinõukogu eesistuja Teedeministri abi K. Jürgenson.

Sekretär A. Remma.

Türi linnavalitsuselt 9. mail 1935 vastu võetud ja Siseministri eest ministri abi resolutsiooniga 10. juulist 1935 kinnitatud

685. Türi linna ehitusmäärus.

Antud Linnaseaduse § 108 p. 3 ja Omavalitsuse ajutise järevalveseaduse (RT 78 — 1919, 41 — 1934 ja 109 — 1934, art. 854) 3² põhjal.

I. Ehitusloa andmine.

§ 1. Türi linna administratiivpiirkonnas sünnib ainult linnavalitsuse loal:

- a) uute ehitiste püstitamine;
- b) ümberehituste teostamine, millega muudetakse ehitise olemasolevat välist kuju, uute avauste juurde- või olevate kinnitegemine, ehitise kapitaal-osade materjali teise materjali vastu vahetamine ja ehitise sisemiste kapitaal-seinte, treppide, ahjude, kollete, korstnate asetuse muutmise;
- c) juurde- ja pealisehituste täideviimine, millega suurendatakse ehi-tise mahtu või aluspinda;
- d) kapitaalsete paranduste läbiviimine, s.o. ehitise välisseinte, sise-miste kapitaalsete, sammaste, talade, sarikate ja ehitise teiste kapitaal-osade osaline või põhjalik uuendamine või täiendamine ilma materjali muutmiseta;
- e) tänavatelt või avalikkudelt platsidelt nähtavate fassaadide krohvi-mine, vooderdamine ja värvimine;
- f) reklaamsiltide, vaatekastide, nimelaudade, pealkirjade ja valgus-reklaamide väljapanemine;
- g) eesaedade tegemine ja kordaseadmine;
- h) tänaväärsete piirete ehitamine, ümberehitamine, uuendamine, ka-pitaalne parandamine või piirete uuele kohale asetamine;
- i) uute avalikkude kõnniteede ehitamine, puude istutamine avalikkudel kõnniteedel;
- k) avalikku kanalisatsiooni viivate või veekogudesse suubuvate maa-aluste ja lahtiste juhtmete ehitamine;
- l) tänavate ja avalikkude platside lahtikaevamine;
- m) maa-alade tükeldamine;
- n) ehitiste lammutamine.

§ 2. Ehitustööde loa saamiseks tuleb linnavalitsusele esitada soovi-avaldus, millel on märgitud:

- 1) ehitusloa nõutaja ees- ja perekonnanimi ning elukoht;
- 2) tänaava ja krundi politsei- ning kinnistunumber;
- 3) kavatsetavate tööde nimetus ja
- 4) vastutava tööde juhataja ees- ja perekonnanimi ning elukoht.

§ 3. Ehitustööde luba antakse linnavalitsuse poolt kaheks aastaks, loa saamise päevast arvates ja kaotab maksvuse, kui nimetatud aja jooksul ei ole tööde teostamisele asutud või kui tööde teostamine on katkestatud rohkem kui üheks aastaks. Linnavalitsus annab ehitustööks loa projekti kin-nitamisega.

§ 4. Paragrahvis 1 p. a, b ja c tähendatud uute ehitiste püstitamise, samuti juurde-, peale- ja ümberehituste loa saamiseks tuleb ühes sooviaval-dusega esitada:

- a) linna plaanile vastav krundi asendiplaan, millel näidatud kõik krundil asuvad ning ehitada või lammutada kavatsetavad ehitised, samuti kaevud ja

mustuseaugud; plaanile tuleb ära tähendada ehitiste omavaheliste kui ka nende ja krundi piiride vaheliste vahede, krundile sissesõiduteede ning krundi kohal olevate tänavate laiuste mõõdud ja tänavate nimetused.

Asendiplaanil olgu tähendatud linna ehitusplaani kohaselt ehitusjoon (punane joon) ja ilmakaared.

b) ehitusprojekt, millel näidatud:

- 1) keldri- ja kõigi kordade plaanid, horisontaalsete lõigetena 1,5 m kõrguses põrandalt, ühes treppide, korstnate, lõõride, kollete j.m.s. näitamisega, kusjuures plaanidele tähendatakse ehitise peamõõdud seest ja väljast ning iga üksiku ruumi otstarve;
- 2) hoone läbilõiked treppide kohalt ja läbi klosettide kaevude;
- 3) tänavatelt ja avalikkudelt platsidelt nähtavad fassaadid.

Tarvilisel korral tuleb projektidele juurde lisada vajalikud seletuskirjad, detailjoonised ning staatilised arvestused.

§ 5. Paragrahvis 1 p. k avalikku kanalisatsiooni viivate maa-aluste ja lahtiste juhtmete ehitamise loa saamiseks tuleb ehitusloa nõutajal esitada:

- 1) krundi asendiplaan, millel näidatud kõik krundil asuvad ehitised, projekteeritavad raiskvee juhtmed, kaevud ja raiskvee eelpuhastuse seaded, tänava laius krundi kohal, linna raiskvee juhtme asukoht ja projekteeritava juhtme ühendus sellega;
- 2) raiskvee eelpuhastuse kaevu läbilõige mõõdus 1:20.

Projektile tuleb ära tähendada arvudega krundi suurus ruutmeetreis, elu- ja tööstushoonete aluspind ruutmeetreis, ja nende hoonete kordade arv ning projekteeritud juhtmete seadete mõõdud.

§ 6. Paragrahvis 1 pp. d, c, f, g, h, i, k, m ja n tähendatud tööde korral tuleb ehitusloa saamiseks ühes sooviavaldusega esitada:

a) vähemate kapitaalsete paranduste korral tööde ja materjalide täpne kirjeldis; suuremate kapitaalsete paranduste korral lisana kirjeldisele selgitavad joonised ja tarvilisel korral arvestusi;

b) tänavatelt või platsidelt nähtavate fassaadide krohvimise, vooderdamise ja värvimise puhul — tööde ja värvitoonide proovid;

c) uute kõnniteede ehitamise ja puude istutamise korral kõnniteedele:

1) maa-ala plaan, millel tähendatud kavatsetavad kõnniteed ja puude asukohad,

2) tänava põiki läbilõige ning kõnnitee ehitusmaterjali kirjeldis;

d) tänavate või avalikkude platside pinna lahtikaevamise korral — kirjeldis lahtikaevatava pinna asukoha ja suuruse kohta.

§ 7. Projektid, joonised ja arvestused esitatakse kahes eksemplaris, allakirjutatuna projekti omaniku ja jooniste, või arvestuste kokkuseadja, kutseõigusliku isiku, poolt.

Avalikkude ja tööstuslike ehitiste projektid esitatakse kolmes eksemplaris, ühes vastavates seadustes ettenähtud lisadega.

§ 8. Projektide koostamisel tuleb üldiselt kinni pidada Projektide koostamise määruse (RT 41 — 1933) eeskirjadest, kusjuures nimetatud määruse §§ 11, 15, 18, 25 ja 28—87 ette nähtud ja käesolevas määruses eriti tähendamata eeskirjad tulevad täitmisele võtta linnavalitsuse nõudmisel, vastavalt käesoleva määruse § 4 viimasele lõikele.

Muudatused fassaadis piiratakse punase tušiga ja fassaadi endised, muutmisele kuuluvad, osad joonestatakse lahja tušiga.

§ 9. Ehitusloa nõutaja ei või asuda projekti teostamisele enne, kui ta esitanud linnavalitsusele käesolevale määrusele lisandatud vormi (vorm I) kohase tunnistuse vastutavalt tööjuhatajalt selle kohta, et viimane on võtnud endale vastutava järelevalve projekti teostamisel. Ühtlasi on ehitusloa nõutaja kohustatud teatama käesolevale määrusele lisandatud vormi (vorm II) järgi koostatud ehituslehel, millal ta tegelikult asub projekti teostamisele. Peale ehituslehe registreerimist linnavalitsuses, tuleb esitada ehitusleht politseijaoskonna komissarile, kes tõendab esitamist ehituslehel oma allkirjaga.

Vabastab ehitusloa nõutaja tööde kestvuse ajal vastutava tööjuhataja tööde edaspidisest järelevalvest, või loobub viimane ise järelevalvest, ei või ehitustööd jätkata enne, kui on uuesti linnavalitsusele esitatud käesoleva paragrahvi esimeses lõikes tähendatud tunnistus.

§ 10. Linnavalitsusele tuleb esitada ülevaatuste toimepanemiseks § 9 tähendatud ehitusleht:

- 1) kui alusmüürid rajatud;
- 2) kui tooresehitis püstitatud ja ehitis katuse all;
- 3) kui ehitis valmis.

Ülevaatuse toimepanemist kohapeal tõendatakse igakord ehituslehel. Linnavalitsuse loata on ehitise kasutamisele võtmine keelatud.

Ehitusprojekt ja ehitusleht tuleb hoida kogu tööde täideviimise kestel ehituspaigal.

Linna ehitusinspeksiooni täidesaatval isikul on õigus alati inspitseerida ehitist ehitustööde kestel.

§ 11. Tekib ehitustööde kestel vajadus kinnitatud projekti muutmiseks, siis on ehitusloa nõutaja kohustatud suuremate muudatuste korral, mis vastaksid oma iseloomult § 1 p. b kirjeldatud töödele, sellest kirjalikult teatama linnavalitsusele ja tarviduse korral esitama vajalikud selgitusjoonised, läbipaistval paberil, muudetava osa kohta. Kirjalik teadaanne antakse tagasi varustatult vastava määrusega. Linnavalitsusel on õigus muudatusi keelata, ning nõuda ehitustööde läbiviimist kinnitatud projekti kohaselt.

Ehitise valmistaamisel tuleb § 10 nimetatud ülevaatuks üle kanda kinnitatud projektile kõik ehituse ajal läbiviidud muudatused, ning esitada ülevaatuse toimepanijale ühes linnavalitsuse, muudatuste kohta käiva, loaga. Muudatused plaanidelt tulevad näidata roheline tušiga ja fassaadidel punase punktiiriga. Muudetud osa kriipsutatakse läbi ristidega. Peale ülevaatuse toimepanemist tuleb kinnitatud projekt ühes muudatustega esitada linnavalitsusele, et üle kanda muudatused kinnitatud projekti teisele eksemplarile, mille kohta tehakse vastav märkus ehituslehele; ilma selle märkuseta on keelatud hoonet kasutama hakata.

Märkus. Kui muudatusi on palju, siis tuleb linnavalitsuse nõudmisel, muudatuste ülekandmise asemel kinnitatud projektile teha uus projekt, vastavalt tegelikult läbiviidud töödele. Viimase nõude kohta tuleb asja selgitamiseks aegsasti pöörata linnavalitsuse poole.

§ 12. Vastutav tööjuhataja on kohustatud valvama selle järele, et ehitusleht oleks varustatud käesoleva määruse nõudele vastavate allkirjadega ja tõendustega ja nende puudumisel nõudma ehitajalt ehituslehe esitamist puuduva allkirja saamiseks. Selle nõude mittetäitmisel kolme päeva jooksul on vastutav tööjuhataja kohustatud teatama sellest kirjalikult linnavalitsusele.

Samuti on vastutav tööjuhataja kohustatud kirjalikult linnavalitsusele teatama:

- 1) kui ehitustööd teostatakse kinnitatud projekti ja ehitusmääruse vastaselt;
- 2) kui ta peab viibima väljaspool Türit enam kui kaks nädalat;
- 3) kui ta loobub tööjuhataja kohustustest, teatades loobumise põhjused, kui need seotud käesoleva määrusega.

§ 13. Reklaamsildid, vaateaknad, nimelauad, pealkirjad ja valgusreklaamid ei tohi kuju, värvi ja asetusega rikkuda hoone, tänava või avaliku platsi ilmet. Igasugused hoone fassaadist väljaulatuvad reklaamseadeldised peavad olema vähemalt 3 m kõnniteest kõrgemal.

Linnavalitsusel on õigus nõuda reklaameseme ülesseadmise loa nõutajalt selgitavad joonised 2 eksemplaris, nii ülesseatava eseme, kui ka hoone fassaadi ja hoone või uulitsa perspektiivjoonised.

Enne käesoleva määruse maksmahakkamist ülesseatud reklaamsildid, vaatekastid, nimelauad, pealkirjad ja valgusreklaamid, mis ei vasta käesoleva paragrahvi esimese lõike nõudele, kõrvaldatakse või asetatakse ümber linnavalitsuse nõudmisel ja tema poolt määratud tähtjaks.

Käesoleva paragrahvi nõudele alluvad ka reklaamid, mida värvitakse või kujundatakse seintele või muile pindadele.

§ 14. Türitl püstitatavad ehitised, juurde- ja pealeehitused või ümberehitatavad ehitised peavad vastama kujult ja välimuselt arhitektuurilisele väärikusele ja ümbruse ilmele (Ehitusseaduse § 3, RT 104 — 1931).

II. Tänavate rajamine ja kruntide täisehitamine.

§ 15. Seaduslikus korras kinnitatud linna plaan on linnavalitsuses kodanikele tutvumiseks saadaval ning jaguneb ehitiste suhtes kolme ehitusraiooni, mis värvitud järgmiselt: I ja II raioon — punane, III — kollane.

I ehitusraiooni kuulub maa-ala, mis ulatub tänavaäärsest ehitusjoonest igalpool 20 m krundi sissepoole järgmistel tänavatel: Paide tänav, alates Suur-Pärnu tänavast, vasak pool kuni Väike-Pärnu tänavani, juurde arvatud krunt nr. 222 ja paremal pool Kiriku tänavani, juurde arvatud krunt nr. 221; Viljandi tänav, alates Suur-Pärnu tänavast, kuni Jaama tänavani; Jaama tänav, alates Viljandi tänavast, kuni krunt nr. 142, viimane kaasa arvatud; turuplats.

II ehitusraiooni kuuluvad kõik linna plaanil punasega värvitud krundid, välja arvatud käesoleva § teises lõikes tähendatud maa-alad.

III ehitusraiooni kuuluvad kõik linna maa-alad, välja arvatud I ja II raioonis ülesloetletud maa-alad, ning linna plaanil tööstusraiooniks ettenähtud maa-ala.

§ 16. Tööstusettevõtteid, mis müra, suitsu ja lõhnadega ümbruskonna elamist tülitavad, on lubatud ehitada ainult planeerimiskavas selleks ettenähtud tööstusraiooni piirides.

§ 17. I ehitusraioonis on lubatud ehitada hooneid ainult tulekindlast materjalist, II ehitusraioonis on lubatud peale tulekindlast materjalist hoonete ka puust hoonete ehitamine.

I ja II ehitusraioonis peavad tänaväärsed ehitised olema vähemalt kahekordsed, kusjuures ei arvestata katusekorda, kui võrd see ei ole vastuolus käesoleva määruse teiste §§ ja kõik krundil asuvad hooned kaetud mittesüttiva materjaliga.

Märkus. Tulekindlaks loetakse ehitisi, mille kõik kapitaalseinad ja muud lae toe konstruktsioonid on tulekindlast materjalist ning kaetud tulekindlast materjalist katustega, samuti ka kiviehitisi samade katustega, millel on sisevooder puust ja seest krohvitud, ja tuldõkestavaks — palkehitised, kui need on seest krohvitud ning väljast vooderdatud kividega või tsementkorruga vähemalt 10 sm paksuselt; tuldõkestavat ehitusviisi võib tarvitada ainult vanade ehitiste kapitaalremontide juures. Põletamata savi ei loeta tulekindlaks materjaliks.

§ 18. Väljaspool linna ehitusraiooni, kuni linna administratiiv piirini, on lubatud igale krundile ainult krundivaldaja elumaja ja hooneid aia- ning põllumajapidamise tarbeks ehitada.

Linna ehitusraiooni piirideks on piirid, nagu need ette nähtud kinnitatud linna planeerimiskavas.

§ 19. I ehitusraioonis olemasolevate vanade puust ehitiste kapitaalremonti, mis tunnistatud vajalikuks asjatundjate poolt kohapealse aktiga, samuti ümberehitamist, võib teostada ainult erakorralistel juhtudel, linnavalitsuse eriloal. Juurde- ja pealeehituste teostamine on keelatud.

§ 20. I ehitusraioonis on krundi täisehitamine lubatud kuni 60%, II ehitusraioonis, puuhoonete juures kuni 35% krundi pinnast. Ehitades hooned tulekindlast materjalist, lubatakse krundi täisehitada kuni 60%. III ehitusraioonis — kuni 25%, tulekindlast materjalist katustega — kuni 35% krundi pinnast.

§ 21. Iga krundi tänaväärne külg peab olema vähemalt 22,5 m pikk ja igal hoonestataval krundil peab jääma hoonetest vabaks õu, pindalaga minimaalselt 75 m², mille laius oleks vähemalt 8,50 m².

§ 22. Igal õuel peab olema otsekohene vaba ühendus tänava või avaliku platsiga. Läbisõidud ja sissesõidud kiviehitiste all peavad võimaldama läbipääsu vähemalt 2,75 m laiale, 3,25 m kõrgele ja 8,5 m pikale prismale. Sissesõidud puuehitiste all on keelatud.

§ 23. Tänaväärsed hooned tulevad asetada ehitusjoonele, kinnitatud linna ehitusplaani kohaselt; arhitektuurilistel põhjustel on lubatud üksikuid, kuni 0,20 m etteasted, pilastrite, sammaste j.n.e. jaoks ja fassaadis tagasistumisi.

Kui tänava või avaliku platsi äärse ehitise asetamisel ehitusjoonele teised krundil asuvad puuehitised ei võimalda § 20 täitmist sundusliku õue suhtes, kuid nende puuehitiste lammutamine või ümberehitamine lähemal ajal võimaldab saada seaduslikud õued, kujad ja juurdepääsud, võib linnavalitsus lubada õuele ajutiselt minimaalse kuja laiuse, arvestades § 22 ja kindlaks määrates § 21 täitmise tähtaja.

§ 24. I ehitusraioonis peavad tänavapoolsed piirded asuma ehitusjoonel, kujutama hoonete fassaadidega katkestamata joone ja tehtud mittelsüttivast materjalist. Kivipiirded peavad olema ehitatud vähemalt 0,3 m kõrgusel soklil, soklile asetatud mittelsüttivast materjalist postide vahed võivad olla puust.

Eesaedade korraldamine sünnib linnavalitsuse poolt väljatöötatud kava kohaselt.

Eesaiad II ja III ehitusraioonis tulevad üldiselt piirata tänavajoonel 1,0 m kõrguste piiretega või pügatud põõsastikuga. Sama nõue on maksev ka kruntidevaheliste piirete kohta eesaedade ulatusel, s.o. ehitusjoonest kuni tänavajooneni. Käesolevas lõikes nimetatud pügatud põõsastiku kõrgus ei

ole piiratud, kuid linnavalitsus võib tänava ilme ühtlustamiseks kindlaks määrata igal üksikul juhul selle kõrguse.

Peale ülalnimetatud eesadade piiramisviiside võib linnavalitsus lubada ka teistsuguseid, kuivõrd see ei riku tänava ilme ühtlust.

§ 25. Kui tänavalt nähtav krundi osa oma välimuselt inetute kuuride, prügikastide, kompostihunnikute, korratu õue ja muu poolest halvastab tänava ilmet, on krundi omanik kohustatud, linnavalitsuse nõudmisel kõrvaldama puudused või ehitama ehitusjoonele piirde, mis oleks sama kõrge, kui krundi-devaheline piire, kuid vähemalt 1,8 m kõrgune.

§ 26. I ehitusraioonis sünnib hoonestamine linnavalitsuse poolt välja-töötatud kava järele, milles terve raioon on jagatud gruppideks, kus vastavalt on sunduslik kas lahtine või kinnine hoonestamisviis. Kinnise hoonestamis-viisi juures on lubatud jaokaupa ehitamine, kusjuures hoone täielikule välja-ehitamisele tuleb asuda kahe aasta jooksul, arvates alguseks esimese osa ka-sutamisele võtmiseks loa andmist linnavalitsuse poolt. Kui puudub võimalus hoone ehituse lõpuleviimiseks selle aja jooksul, tuleb lahtiseks jäänud sisemist seina arhitektooniliselt väljatöötada.

II ehitusraioonis võib ehitada tänaväärsed hooned naabri piirile tule-müüri-ga, kokkuleppel naabriga ja linnavalitsuse erilisel nõusolekul. Viimase nõusolek ei ole tarvilik kaksik- ja reamajade ehitamisel.

III ehitusraioonis on sunduslik lahtine ehitusviis. Erandid on lubatud kaksik- ja reamajade ehitamisel.

Igasuguste puu- ja segaehitiste juures, II ja III ehitusraioonis, pole lubatud ehitada tänaväärsed tulemüürita hooned ligemale kui 4,25 m naabri piirist, kuid mitte ligemale kui pool ehitise kõrgust.

Märkus. Kaksikmajaks käesoleva määruse mõttes loetakse kaks hoonet, mis ehitatud kahel lahtise hoonestamise viisi alla kuuluval maa-alal kahele naaberkrundile, ühisele piirile ja lahutatud teineteisest tulemüüri-ga.

Enne kaksikmaja ehitamiseks loa andmist vastavad naabrid pea-vad leppima kokku kaksikmajale ühise tulemüüri ehitamiseks, mis-suguse tulemüüri ühise kasutamise leping peab olema kinnistatud.

Kui niisugune kinnistatud leping on esitatud linnavalitsusele ja linnavalitsus kinnitanud kaksikmaja projekti ning ühise tulemüüri ühele poolele ehitatud üks hoone kaksikmajast, siis ei lubata püstitada teiselpool tulemüüri olevale krundile muid ehitisi enne, kui käesolevas paragrahvis tähendatud ühise tulemüüri pikkuses ei ole ehitatud linna-valitsuse poolt kinnitatud projekti järgi hoone.

Kui ei ole veel ehitatud ühist tulemüüri ning kummatki hoonet kaksikmajast ja projekti kinnitamisest on möödunud üks aasta, siis kaotab maksvuse eelmises lõikes tähendatud keeld, püstitada ehitisi kaksikmaja alla määratud kruntidele.

Kaksikmaja ühise tulemüüri pikkus ei tohi ületada 12,75 m, mõõ-tes ristjoones ehitusjoonele ja õuepealse kaksikmaja ühine tulemüür ei tohi ulatuda tänava- või avaliku platsi äärsele hoonete lähemale kui 8,5 m.

Kaksikmajad peavad olema vastu tulemüüri ühelaiused ja ühe-kõrgused.

Reamajadeks käesoleva määruse mõttes loetakse hooned, mis asetatud vahetult teineteise kõrvale, kuid on teineteisest lahutatud avausteta tulemüüri-ga ja väliselt kujundavad kokku ühe hoonete terviku. Kaksikmaju ei arvata reamajadeks.

§ 27. Krundi seespool võib linnavalitsuse loal ja naabri nõusolekul puust hoone asetada tulemüüri naabri piirile, kusjuures tulemüüri kõrgus ei tohi ületada 8,0 m, mõõtes maapinnast kuni tulemüüri kõrgema kohani ja pikkus 10,0 m, mõõtes ristjoones tulemüüri ristlevate välisseintega. Kui tulemüür on pikem kui 10,0 m, siis on kõrguse ülemmääraks 4,5 m. Üksikuid tulemüürist väljaulatuvaid osi, nagu korstnad jms. ei võeta arvesse.

Puust ehitised võivad olla 25,50 m pikad ja 8,5 m kõrged. Üksiku puust ehitise all oleva krundi pind ei või olla suurem kui 400 m² kui ehitis ei ole lahutatud tulemüüri. Kahekordsele puust hoonele täis- ja mansardkorra ehitamine on keelatud.

§ 28. Hoonetel, mis ühel ajal samal krundil vahetult üksteise külge ei liitu, peab olema vahe, kui mõlemad hooned on kivist, 4,25 m, kui üks hoone on kivist, teine puust, 6,40 m ja sega- või puust hoonete korral 8,5 m.

§ 29. Kui on üksteise lähedal rühm väikesi ehitisi, mis asuvad pindalal, mille pikkus ei ületa 25,5 m ja laius 15,0 m, siis loetakse see rühm ehitisi võrdseks ühele ehitisele, mis peab olema varustatud õuede, sissesõitude ja kujadega, käesolevas määruises ettenähtud ulatuses, arvestamata rühma kuuluvate ehitiste endavahelist kaugust, kuid sissekäigud neisse ehitistesse peavad olema asetatud vastu tänavat või õuet, või vastu käesoleva määruise § 26 IV lõikes ja § 28 tähendatud kuja.

§ 30. Keelatud on sunduslikke vahesid juurdeehitustega või katusealustega täis ehitada; samuti on keelatud kasutada õuet ja vahet, mille laius ei ületa ettenähtud alammäära, alaliste puu- või mõne muu kaupade ladumiseks.

§ 31. Tallide, looma- ja sealautade, pesuköökid ja igasuguste kõrvalhoonete ehitamine tänava või avaliku platsi joonele on keelatud.

Erandid on lubatud kui kõrvalhoonete tänavapoolne fassaad on arhitektooniliselt väljatöötatud, kusjuures aga neil ei tohi olla ühtki avaust tänavale või avalikule platsile.

§ 32. Solgi-, prügi- ja raiskveeaugud ja väljakäigukohad peavad olema ehitatud vähemalt 1,5 m kaugusele naabri piirist ja 8,5 m kaugusele puhtavee kaevudest ja vastama § 57 nõudeile. Naabrite kokkuleppel võivad olla prügikastid ka kruntide piiril ühise vaheseinaga.

III. Määrused ehitiste püstitamise kohta.

§ 33. Hoonete kõrgus ei tohi ületada kivehitiste raionis majadevahelist tänava laiust, mille äärde need ehitatakse.

Hoone kõrgus arvatakse hoone esise tänava keskjoonest püstloodis kuni ülemise- või mansardkorra laetalade aluspinnani — kui hoone asub kallakul, siis arvatakse kõrgus tänava keskjoonest keskmisest kõrguspunktist.

Erakordsetel juhtudel määrab linnavalitsus kõrguspunkti.

§ 34. Eluhoonete alusmüüride põhi peab ulatuma vähemalt maapinna külmetuspiirini.

§ 35. Eluruumide ehitamine allapoole maa või kõnnitee pinda on keelatud. Eluruumide põrandapind peab olema vähemalt 0,15 m kõrgem kõnniteest või maapinnast.

§ 36. Kui puuehitis sisaldab enam kui ühe korra, peavad keldrikordade laed ehitatud olema tulekindlast materjalist.

§ 37. Kõnniteedesse keldri sissekäikude, treppide ja luukide ehitamine on keelatud.

Keldri akende ette on lubatud ehitada kuni 0,5 m kõnniteesse ulatuvaid valguskaeve, kui need on kaetud tasaselt klaasi või raudrestiga.

§ 38. Eluruume piiravate telliskividest, õhuvahedeta välisseinte paksus peab olema vähemalt 0,55 m (ilma krohvita). Looduslikkudest kividest välisseina paksus peab olema vähemalt 0,60 m, juurde arvates seespärase vooderduse. Uusi seinte ehitusviise ja materjale võib tarvitada ainult linnavalitsuse nõusolekul.

Puust eluhoonete välisseinte paksus peab olema vähemalt 0,15 m, voodri ja krohvita.

§ 39. Tulekindlast materjalist ehitatud hoonete laed peavad asuma tulekindlatel tugelel.

§ 40. Ehitatavate eluruumide kõrgus põrandalt kuni laeni peab olema täiskordadel vähemalt 2,60 m — katusekordadel keskmine kõrgus vähemalt 2,40 m.

§ 41. Aknad kuni 2,15 m kõrgusel ei tohi avamisel kõnniteele ulatuda.

§ 42. Elamiseks määratud ruumid ei tohi olla niisked. Neid ümbritsevat seinte, lagede ja põrandate konstruktsioon peab tagama normaalse soojuse kindluse.

Seinad tulevad isoleerida alusmüürist niiskuskindlate materjalidega, s.o. kahekordse üksteisele tõrvaga kleebitud katusepapist, 6—10 mm paksuse asfaldi või tõrvakihi, või muul viisil, mis vastaks oma isoleerimisvõime poolest ülalnimetatud viisidele.

Küttekehad peavad võimaldama ruumide t°, mis vastaks Projektide koostamise määruks (RT 41 — 1933, art. 332) § 29, ruumide t° kohta ülesseatud nõudele.

Igas korteris peab kindlustatud olema vähemalt põiktuulutamise võimalus.

Aururikkad ruumid, nagu köögid jms. peavad olema varustatud auru äratõmbe klappidega või ventilaatoriga.

§ 43. Eluruumi akna pind peab olema vähemalt 10% põrandapinnast, mõõtes akent lengist lengini ja põrandat seinast seinani.

Vähema aknapinnaga eluruumid, mis ehitatud enne käesoleva määru jõusseastumist, tulevad ehitada käesoleva paragrahvi esimesele lõikele vastavaks nende ehitiste juurde-, peale- või ümberehitamisel või kapitaalsel parandamisel.

§ 44. Katuse räästaalused tulevad kinnisteks ehitada laudvooderdusega, kivide või krohviga. Tänaväärsete hoonete katused peavad olema varustatud tulekindlast materjalist veerenniga ja veetoru-dega, mille alumised otsad kõnnitee pinnast ei või olla kõrgemal kui 0,15 m.

§ 45. Tulemüüri paksus peab olema vähemalt 0,25 m. Tulekindel osa vastu naabri krundi piiri peab olema vähemalt 0,25 m kaugusel tulemüüri ulatuvatest puuosadest ja tulemüüris asetsevatest korstna lõõridest. Kui tulemüür, kas või ajutiselt täidab välisseina ülesandeid, on tema kohta maksvad § 38 ülesantud nõuded.

Tulemüür peab ulatuma üle katuse vähemalt 0,3 m ja mitte rohkem kui 0,75 m.

Kui tulemüür ja katus mõlemalpool tulemüüri vähemalt 0,30 m ulatuses on kaetud mittesüttiva materjaliga (plekk-katuse aluslatid ei tohi ulatuda tulemüürile lähemale kui 0,3 m), siis ei tarvitse tulemüür ulatuda üle katuse, kuid peab ulatuma tihedalt vastu mittesüttivat katet.

Lahtised tulemüürid peavad olema arhitektooniliselt väljatöötatud. Tänaväärsetel hoonetel on tulemüüri ülemmääraks 12,75 m, mõõtes ristjoones ehitusjoonele.

§ 46. Tulekindlast materjalist ehitatavate hoonete trepid, mis tänavalt, platsilt või õuelt viivad korteri juurde, peavad olema ehitatud tulekindlast materjalist ja asuma tulekindlast materjalist seinte ja lagedega piiratud ruumes. Treppide juurde viivatel lähikäikudel või koridoridel peavad olema tulekindlast materjalist põrandad ja laed.

Märkus. Kahekordsetes ühe korteriga majades, mille II korra põranda pind ei ületa 70 m², võivad olla ka puust trepid.

§ 47. Tulekindlast materjalist ehitatavates hoonetes tuleb määrata iga 48 m hoone pikkuse kohta vähemalt üks trepp, mis pööninguruumi viib. Pööninguruum tuleb jagada tulemüüriaga eraldatavatesse osadesse, mille pikkus ei ületa 25 m, kusjuures igast niisugusest pööninguosast peab pääsema otsekohe ühele tulekindlast materjalist ehitatud trepile.

§ 48. Puust eluhoonetes peavad puust trepid olema asetatud nii, et iga teise korra korteril, kui nende korterite kogu põrandapind ületab 70 m², on kasutada vaba juurdepääs kahele eraldi väljapääsuga trepile. Trepikoda ümbritsevad seinad ei tohi trepikodade ulatuses olla ühised mõlemale trepikojale.

Puutrepikojade seinad peavad olema massiivsed, sisemised vähemalt 0,10 m ja välised vähemalt 0,15 m paksud, arvates voodri ja krohvita.

Ühekordse katusekorraga puust elumaja on lubatud ehitada ühe trepiga, kui katusekorra eluruumi põranda pind ei ületa 70 m².

§ 49. Kahe elukorraga elumajades on lubatud kahe puust trepi asemele ehitada kivist trepp, mis on ümbritsetud tulekindlast materjalist ehitatud seinte, põrandate, podestide ja lagedega ja nii asetatud, et iga teise korra korterist on otsekohene väljapääs trepi podestidele. Igale trepi podestile võib suubuda kõige rohkem nelja korteri või äriruumi uksed. Trepikodades peab olema lae all õhuvahetus-sissesead.

§ 50. Eluruumesse viivate sunduslikkude trepiastmete kõrgus ei tohi ületada 0,18 m ja laius alla 0,23 m minna.

Katusekorrale viivate trepiastmete kõrgus võib olla kuni 0,20 m ja laius 0,20 m, kui katusekorra kogu põrandapind ei ületa 50 m², kusjuures sarnasel trepil ei ole lubatud keerdastmeid.

Üksikuisse elukortereisse viivate treppide ja trepiastmete puhas pikkus peab olema:

2-kordsetes	elumajades	vähemalt	1,0 m,
3-	„	„	1,10 m,
4-	„	„	1,20 m,
5-	„	„	1,30 m,
6-	„	„	1,40 m.

Trepid peavad olema varustatud käsipuudega. Trepikojade laius peab olema vähemalt 2,15 m kui trepi pöördel on podestid.

Podestide laius peab olema vähemalt võrdne trepiastmete pikkusega. Keerdastmete projekteerimisel tuleb valitud astme laiused joonestada trepi marsi keskjoonele; keerdastmete kitsam ots olgu vähemalt 0,10 m lai, mõõdetud 0,15 m kauguses trepi äärest.

Ühe ja sama korteri osasid ühendavate trepiastmete puhas pikkus võib olla 0,9 m.

§ 51. Sahvrite, käsikambrite ja klosettide ehitamine sisemiste, puust treppide alla, mis ühendavad üksikuid sama korteri osi, on lubatud, kui nende ruumide seinad ja lagi on seestpoolt krohvitud või vooderdatud tulekindla materjaliga.

Ülaltähendatud ruumide ehitamine treppide alla, mis viivad üksikuisse elukortereisse, on lubatud, kui nende ruumide seinad ja lagi on tulekindlast materjalist.

§ 52. Eraldi seisvad korstnad peavad olema asetatud püstloodis ja tugenema alusmüüridele. Kaks või enam iseseisvat korstnat, kui nad on ühe ja sama kallakuse all, mis mitte ei või olla 60° väiksem, võib katusealuses ruumis ühendada üheks korstnaks nii, et nad üksteisele toetuvad. Kivist või mõnest muust tulekindlast materjalist ehitatud seintes võivad suitsukanalid tõusta 60° kallakuga. Veetavate lõõride ehitamine pööningule on keelatud. Veetavad lõõrid eluruumides ei tohi olla pikemad kui 2,5 m ning kahekordsest raudplekist isoleeriva vahetäitega; või kivist lõõrid, missugused on tehtud vinkelraua kandega lõõri nurkade all. Korstna pinnad hoone sees kuni katuseeni peavad olema krohvitud. Korstnad peavad olema varustatud keldris või selle puudumisel hoone alumisel korral, puhastuse jaoks kättesaadavalt asetatud ja tihedalt suletavate ustega.

Pööningul on keelatud teha uksi korstnaisse või suitsukanaleisse.

§ 53. Sepikodasid peab ehitama tulekindlast materjalist.

Kui ehitada puust, siis tuleb § 26 IV lõikes ning § 28 tähendatud sunduslikud vahed suurendada 50% võrra. Puust sepikodade kohta ei ole maksev § 29.

§ 54. Korstnad peavad olema asjakohaselt eraldatud hoone puuosadest 0,13 m paksuse kaitsevahedega ning nende lõõride seinte paksus ei või olla alla 0,13 m.

§ 55. Keelatud on ahje ja koldeid asetada puust seintele lähemale kui 0,13 m.

Ahju pealispinna ja krohvitud puust lae vahe peab olema vähemalt 0,30 m, kui lagi on krohvimata — 0,45 m.

Ahjude ja kollete suude ette, kus põrand ei ole ehitatud süttimata materjalist, tuleb asetada 0,45 m laiuselt metall-lehed, mis ulatuvad küttesuust vähemalt 0,20 m kummalegi poole.

Metallahjud, mis ei ole vooderdatud põletatud savikivide või kahvelkividega, kui nad on asetatud puuseintele lähemale kui 0,45 m, peavad olema ümbritsetud plekk-kestaga, kusjuures ahju ja kesta vahel peab olema vähemalt 0,06 m õhuvahe.

§ 56. Iga korteri kohta peab olema külma hoiuruumina vähemalt üks sahv, millel kindlustatud õhuvahetus kas otseselt või ventilatsiooni lõõride kaudu.

§ 57. Iga elumaja täiskorra kohta peab olema vähemalt üks klosett, mis asub elumaja sees või kojas ning millele on hõlbus juurdepääs igast korterist.

§ 58. Õhuklosetid elumajades peavad asuma välisseina ääres ja olema valgustatud aknaga. Kloseti välisseinte kohta on maksvad eluruume ümbritsevate välisseinte kohta käivad nõuded. Veeklosette võib asetada ka eemale välisseintest, kui neis on ventilatsiooni sissesead. Klosetiruum peab olema vähemalt 0,75 m $\times$ 1,05 m ja kõrgus vähemalt 2,20 m.

§ 59. Mustuseaugu seinad ja põhi peavad olema betoonist või laotud kividest, tsemendi segu peal. Põhi ja seinad tulevad siledalt seestpoolt krohvida tsemendi seguga. Mustuseaugu põhi ja seinad tulevad väljaspoolt katta vähemalt 0,15 m paksuselt, tambitud savikorraga.

Mustuseauk tuleb õhukindla kaanega katta ja ühendada korstna erilõõriga. Mustuseaugud tulevad ehitada lahus maja alusmüürist ja seintest. Solgivee kaevud ja virtsa- ning sõnnikuaugud peavad olema kindla põhja ja seintega, et raisk- ja virtsaveed maasse ei imbuks. Raiskvett võib lasta

maasse nimetatud kaevudest, peale vastavat eelpuhastust, kusjuures raiskvee imbutamist maasse tuleb nii korraldada, et ta ei sattuks puhtavee kaevu.

§ 60. Koht, kus uusi ehitisi püstitatakse või vanu hooneid ümber ehitatakse, peab olema linnavalitsuse nõudmisel kuni täieliku tööde lõpetamiseni tänava või avaliku platsi poolt ümbritsetud tiheda, vähemalt 1,80 m kõrge puust planguga ja kõnnitee asemel tehtud vajaduse korral vähemalt 0,7 m laiune laudtee. Tänavavalgustustulpe ei tohi planguga piirata. Plangud võivad politsei loal niivõrd tänavale ulatuda, kuivõrd nad tänava vaba läbisõitu ei takista.

§ 61. Kahe naabri krundi piirete kõrgus oleneb naabrite vastastikusest kokkuleppest, silmas pidades § 24 kolmandas lõikes tähendatud nõudeid.

§ 62. Igasugused käesolevas määruses ettenähtud naabritevahelised kokkulepped peavad olema kinnitatud linnavalitsuses lepingu näol.

§ 63. Metsamaterjali ladudel, samuti vabrikuil, tehaseil ja töökohtadel, mis töötavad ümber kergesti plahvatavaid aineid või mis töötavad suure tulega või auruga, peab olema kohtadel käepärast vähemalt üks tuletõrje kraan või vee saamiseks kaev, mis varustatud kõigi tarvilikkude abinõudega.

Puu- ja metsamaterjalide pinud ei või olla üle 25 m pikad, 17 m laiad ja 6,5 m kõrged. Üksikute pinude vahele peab jääma vähemalt 8,5 m laiune vaba läbisõit. Pinu ja naaberkruundi piirini peab jääma vähemalt 6,5 m laiune vahe. Pinu peab olema eemal tänava või avaliku platsi joonelt vähemalt 1 m.

§ 64. Linnavalitsusel on õigus nõuda raiskvee kui ka tarbevee puhastamiseseadete ehitamist.

§ 65. Linnavalitsus võib lubada, arvestades kodanikkude huvisid ja linna heaolu, üksikuil juhtudel kõrvalekaldumisi § 17 II lõikes ettenähtud kitsendustest.

§ 66. Süüdlased käesoleva määruse rikkumises võetakse vastutusele Kriminaalseadustiku § 122 põhjal, kui süütegu ei kuulu mõne teise seaduse normi alla.

§ 67. Käesolev sundmäärus astub jõusse kaks nädalat pärast selle avaldamist Riigi Teatajas.

Linnapea A. Viirmaa.

Sekretär M. Kilksion.

Lisa § 9 juurde. Vorm I.

Tunnistus.

Käesolevaga tõendan mina,

(kutse)

(nimi ja

perekonnanimi)

(aadress)

et olen en-

dale võtnud vastutava tööjuhatamise Türi linnavalitsuse poolt „

..... 19..... a. nr. all

tänaval nr. (kinnistu nr.) kinnitatud projekti teostamisel, vastavalt Türi ehitusmääruse nõudele.

See tunnistus on antud

(ehitusetööks)

(loasaaja nimi

..... esitamiseks Türi linnavalitsusele.

ja perekonnanimi)

„ “ 19..... a.

(Allkiri)

Ehitusleht.

..... tän. nr. kinn. nr. ehitamise kohta.

Türi ehitusmääruse § 9 põhjal teatan Türi linnavalitsusele, et linnavalitsuse poolt „ „ 193.... a. nr. all kinnitatud projekti järgi lubatud ehitustööde teostamisele asun „ „ 193... a.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(ehitustöiks loasaaja allkiri)

.....
(vastutava tööjuhataja allkiri)

Olen ehitiste piirjooned kohapeal ära märkinud:

.....
(linna insener)

Ehitusleht on registreeritud Türi linnavalitsuses „ „ 193... a.
nr. all.

.....
(ametniku allkiri)

Ehitusleht esitatud „ „ 193.... a.

.....
(Türi jsk. politseikom. allkiri)

1. Alusmüüride valmisaamisest teatatud Türi linnavalitsusele.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(ametniku allkiri)

Alusmüürid kohapeal järele vaadanud. Ehitustööde jätkamiseks ei ole takistusi.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(linna insener)

2. Tooresehituse lõpetamisest teatatud Türi linnavalitsusele.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(ametniku allkiri)

Tooresehituse kohapeal järele vaadanud. Ehitustööde jätkamiseks pole takistusi.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(linna insener)

3. Ehitustööde lõpetamisest teatatud Türi linnavalitsusele.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(ametniku allkiri)

Ehitustööd kohapeal järele vaadanud, ehitise kasutamisele võtmiseks pole takistusi.

Türil, „ „ 193.... a.

.....
(linna insener)

Märkused: